

Závery Rady Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP)

1. V Bruseli sa 16. mája 2017 uskutočnilo štyridsiate siedme zasadnutie Rady EHP, ktorému predsedal podpredseda vlády a minister pre záležitosti EÚ Maltý Louis Grech zastupujúci predsedníctvo Rady Európskej únie. Na zasadnutí sa zúčastnili Frank Bakke-Jensen, nórsky minister pre záležitosti EHP a EÚ, Guðlaugur Þór Þórðarson, minister zahraničných vecí Islandu a Aurelia Fricková, ministerka zahraničných vecí Lichtenštajnska, ako aj členovia Rady Európskej únie a zástupcovia Európskej komisie a Európskej služby pre vonkajšiu činnosť.

Politický dialóg

2. Rada EHP uznala, že úzke partnerstvo medzi EÚ a štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, je najlepšou zárukou dlhodobej spoločnej prosperity a stability. V tejto súvislosti vzala Rada EHP na vedomie, že v rámci politického dialógu prerokujú ministri *dôsledky vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ, pokiaľ ide o Dohodu o EHP, ako aj otázky týkajúce sa oblasti Arktídy*. Rada EHP zdôraznila, že je dôležité naďalej prizývať úradníkov zo štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, k politickým dialógom na úrovni príslušných pracovných skupín Rady EÚ.

3. Rada EHP so zreteľom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ vyzdvihla význam ochrany Dohody o EHP, ako aj to, že je dôležité zabezpečiť, aby v Európe naďalej dobre fungoval homogénny vnútorný trh. Rada EHP vyzvala na úzky dialóg a neustálu výmenu informácií medzi EÚ a štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, pokiaľ ide o rokovania medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom podľa článku 50 Zmluvy o Európskej únii o vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ, ako aj o budúcich vzťahoch medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, pretože vystúpenie bude mať vplyv aj na Dohodu o EHP.

Spolupráca v rámci EHP

4. Rada EHP uznala kľúčovú úlohu, ktorú zohrala Dohoda o Európskom hospodárskom priestore (Dohoda o EHP) počas viac ako 20 rokov pri rozvoji hospodárskej integrácie medzi EÚ a štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP. Rada EHP zdôraznila, že dohoda má pevné základy a bola schopná prispôsobiť sa zmenám vyplývajúcim zo zmlúv EÚ a rozšírení EÚ. Rada EHP vzala na vedomie pozitívne príspevky štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, k procesu rozhodovania o právnych predpisoch a programoch EÚ s významom pre EHP prostredníctvom ich účasti v príslušných výboroch, expertných skupinách, na štúdiách a v agentúrach, ako aj prostredníctvom predkladania pripomienok zo strany štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP. Rada EHP zdôraznila, že je dôležité prizývať ministrov štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, na neformálne zasadnutia a konferencie ministrov EÚ, ktoré sú relevantné pre účasť štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, na vnútornom trhu a ocenila súčasné maltské a nadchádzajúce estónske predsedníctvo za zachovanie tejto praxe.

5. Rada EHP zdôraznila význam dobre fungujúceho jednotného trhu ako hnacej sily pri podpore hospodárskeho rastu a vytvárania nových pracovných miest v celej Európe a uvítala kroky, ktoré sa už uskutočnili v súvislosti s vykonávaním návrhov obsiahnutých v stratégiách pre digitálny jednotný trh a modernizáciu jednotného trhu, pričom obe sa začali vykonávať v roku 2015, s cieľom úplne zužitkovať nevyužitý potenciál pre rast a produktivitu. Rada EHP sa zhodla na tom, že je potrebný holistický prístup na riešenie niektorých hlavných výziev spojených s jednotným trhom, a zdôraznila význam úzkeho zapojenia štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, do ďalšieho navrhovania a vývoja politik a iniciatív v oblasti jednotného trhu. Zdôrazňujúc skutočnosť, že rozsiahlejšia znalosť Dohody o EHP v celom EHP je v záujme všetkých zmluvných strán, Rada EHP naliehavo vyzvala EÚ a štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, aby zabezpečili rýchlu a ľahkú dostupnosť informácií o Dohode o EHP.

Diskusia o smerovaní – energetika a zmena klímy

6. Uskutočnila sa diskusia o smerovaní týkajúca sa *spoločného plnenia Parížskej dohody a súvisiacich cieľov v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov do roku 2030*. Rada EHP prikladá veľký význam pokračujúcej úzkej spolupráci medzi EÚ a štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, v oblasti politik týkajúcich sa životného prostredia, energetiky a zmeny klímy, najmä vzhľadom na rámec pre politiku v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030 a rámcovú stratégiu odolnej energetickej únie s výhľadovou politikou v oblasti zmeny klímy. Rada EHP poznamenala, že štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, zostávajú kľúčovým partnerom EÚ ako

spoľahlivý dodávateľ energie a zdôraznila, že úzka spolupráca by mala pokračovať v oblasti vnútorného trhu s energiou, energetickej bezpečnosti, obchodovania s emisiami, podpory konkurencieschopnej, bezpečnej a udržateľnej nízkouhlíkovej energie, ktorá je odolná voči zmene klímy, energetickej efektívnosti, obnoviteľných zdrojov energie, zachytávania a ukladania oxidu uhličitého (CCS) a zachytávania a využívania oxidu uhličitého (CCU), ako aj iných environmentálnych otázok, akými sú odpad, chemické látky, hospodárenie s vodnými zdrojmi a priemyselné znečistenie.

Finančný mechanizmus

7. Rada EHP zdôraznila význam solidarity medzi krajinami Európy s cieľom zvládnuť sociálne a ekonomické výzvy a vyjadrila znepokojenie v súvislosti s naďalej vysokou nezamestnanosťou mladých ľudí v niektorých členských štátoch EHP. Rada EHP privítala pozitívny príspevok finančných mechanizmov EHP a Nórska v rokoch 2009 – 2014 a ich predchodcov, pokiaľ ide o znižovanie hospodárskych a sociálnych rozdielov v celom EHP. Po predbežnom vykonávaní dohôd o EHP a nórskom finančnom mechanizme na obdobie rokov 2014 – 2021 Rada EHP uvítala pokrok, ktorý sa dosiahol v rámci rokovaní o memorandách o porozumení medzi štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, a prijímajúcimi štátmi v EÚ.

Kontroly kapitálu

8. Rada EHP uviedla, že voľný pohyb kapitálu je základnou slobodou vnútorného trhu a neoddeliteľnou súčasťou *acquis* EHP a uznala, že obmedzenia možno uplatniť len dočasne na základe ustanovení článku 43 Dohody o EHP. Rada EHP uvítala pokrok pri plnení komplexného plánu islandskej vlády na odstránenie kontrol kapitálu bez ohrozenia ekonomickej a finančnej stability krajiny, najmä najnovšie kroky na zrušenie kontrol kapitálu týkajúce sa jednotlivcov, spoločností a dôchodkových fondov.

Programy EÚ

9. Uznávajúc príspevok programov EÚ k vybudovaniu konkurencieschopnejšej, inovatívnejšej a sociálnejšej Európy, Rada EHP uvítala účasť štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, na programoch s významom pre EHP, na ktoré finančne prispievajú. Rada EHP uznala najmä aktívne zapojenie a úplné začlenenie štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, do Európskeho výskumného priestoru a úspešné pridruženie Nórska a Islandu k programu Horizont 2020, ktorý je hlavným programom EÚ pre výskum a inovácie. Rada EHP bude naďalej klásť veľký dôraz na integráciu a zosúladenie politík štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, s EÚ v oblasti výskumu a inovácie.

Začlenenie aktov EÚ s významom pre EHP

10. Rada EHP vzala na vedomie správu Spoločného výboru EHP o pokroku a vyjadrila spoločnému výboru uznanie za jeho činnosť pri zabezpečovaní nepretržitého úspešného vykonávania a dobrého fungovania Dohody o EHP.

11. Rada EHP uvítala úsilie, ktoré sa v súčasnosti vyvíja v snahe znížiť počet aktov EÚ s významom pre EHP, ktoré sa ešte majú začleniť do Dohody o EHP, a urýchliť proces tohto začlenenia, pričom schvaľuje všetky kroky, ktoré sa podnikli v priebehu posledných rokov, a konštatovala, že počet aktov, ktoré sa ešte majú začleniť, je stále príliš vysoký.

12. Rada EHP vyzvala na pokračovanie práce s cieľom podstatne a udržateľne znížiť súčasný veľký počet nezačlenených aktov a naďalej tak zabezpečovať právnu istotu a rovnorodosť v EHP. Tento spoločný cieľ je možné dosiahnuť prostredníctvom politickej vôle a posilneného dialógu medzi príslušnými odborníkmi a orgánmi. Rada EHP vyzvala všetky zúčastnené strany, aby sa konštruktívne zapojili do hľadania riešení zložitých otvorených otázok.

13. Rada EHP uvítala najmä skutočnosť, že sa do Dohody o EHP začlenil tretí balík pre vnútorný trh s energiou, právne akty EÚ v oblasti ekologickej výroby a nariadenie o liekoch na pediatrické použitie. Uvítala pokrok, ktorý sa dosiahol v posledných mesiacoch v oblasti spoločných pravidiel a noriem pre organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí.

14. Rada EHP tiež zdôraznila veľký význam urýchljeného začlenenia a uplatňovania iných zostávajúcich právnych predpisov v oblasti finančných služieb – predstavujúcich viac ako tretinu ešte nezačlenených predpisov – s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky v tomto dôležitom sektore v celom EHP.

15. Rada EHP uviedla, že je stále potrebné dosiahnuť pokrok v súvislosti s viacerými dôležitými nedoriešenými otázkami a očakáva ich čo najskoršie uzavretie, najmä pokiaľ ide o tretiu smernicu o poštových službách.

16. Rada EHP ďalej uviedla, že v prípade viacerých rozhodnutí spoločného výboru sa prekročila šesťmesačná lehota na ukončenie ústavných postupov ustanovená v Dohode o EHP. Povzbudila štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, aby zintenzívnili svoje úsilie a čo najskôr vyriešili otvorené prípady a aby v budúcnosti takýmto oneskoreniam predchádzali.

Obchodovanie s poľnohospodárskymi výrobkami

17. Rada EHP ocenila, že zmluvné strany potvrdili svoj záväzok pokračovať vo svojom úsilí zameranom na dosiahnutie postupnej

liberalizácie obchodovania s poľnohospodárskymi výrobkami podľa článku 19 Dohody o EHP.

18. Pokiaľ ide o Dohodu vo forme výmeny listov medzi Európskou úniou a Islandom týkajúcu sa dodatočných obchodných preferencií pri poľnohospodárskych výrobkoch, uzavretú v roku 2015, Rada EHP nabáda zmluvné strany, aby dokončili svoje interné postupy tak, aby dohoda mohla vstúpiť do platnosti čo najskôr.

19. Rada EHP uvítala, že 5. apríla 2017 sa parafovala Dohoda medzi Európskou úniou a Nórskom týkajúca sa dodatočných obchodných preferencií pri poľnohospodárskych výrobkoch dosiahnutá na základe článku 19 Dohody o EHP a očakáva jej podpísanie.

20. Rada EHP povzbudila zmluvné strany, aby pokračovali v dialógu o preskúmaní režimu obchodovania so spracovanými poľnohospodárskymi výrobkami v rámci článku 2 ods. 2 a článku 6 protokolu 3 k Dohode o EHP, s cieľom ďalej podporiť obchod v tejto oblasti. Rada EHP v tejto súvislosti vzala na vedomie nedávne kroky EÚ a Islandu zamerané na ďalšiu liberalizáciu obchodovania so spracovanými poľnohospodárskymi výrobkami, a to na recipročnom základe v rámci protokolu 3 k Dohode o EHP. Rada EHP vzala na vedomie pozastavenie rokovaní medzi EÚ a Nórskom o ochrane zemepisných označení.

Ryby a produkty rybolovu

21. Rada EHP uvítala predbežné vykonávanie protokolu o obchode s rybami a produktmi rybolovu medzi Islandom a EÚ od 1. augusta 2016 a protokolu o obchode s rybami a produktmi rybolovu medzi Nórskom a EÚ od 1. septembra 2016.

Parlamentná spolupráca

22. Uznávajúc významnú úlohu parlamentnej spolupráce v EHP, Rada EHP vzala na vedomie uznesenie Spoločného parlamentného výboru EHP prijaté na jeho zasadnutí v Štrasburgu 14. decembra 2016 týkajúce sa *výročnej správy Spoločného výboru EHP o fungovaní Dohody o EHP v roku 2015*.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press